

Katalikai turi suprasti, kad jų aukos ir pasivertimas del katalikų spaudos sustiprinimo bus malonesnis Dievui ir pačiai Bažnyčiai, ir žmonėms naudingesnis, negu pirkimas bažnytinę indų ir net negu bažnytinės apeigos. Pažinti to nesupras visi katalikai, mes negalime tikėtis sulaukti spaudos kuri atstatytų Katalikų Bažnyčios rimtybei ir pajėgoms. Žmonių vada, pirmiausia g. kunigai, turi skatinti tai savo didžiausiu uždaviniu.

Vyskupas Killan.

Organas Amerikos Lietuvių
Rymo Katalikų Sienos
Juosop Darbininkų
Sąjungos.

DARBININKAS
UTARNINKAIS, RYMAI, KETVERGAIŠ IR
SUBATOMIS.
Metams\$4.50
Užrašyti metams\$5.00
DARBININKAS
866 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 620.

VOL. VIII, No. 123.

SUBATA, LAPKRIČIO 3 D., 1923.

Kaina 4 cent.

Darbas ir koperacija

GALI KILTI STREIKAS

WORCESTER, Mass. — Strytkarių darbininkai pareikalavo, kad algos būtų pakeltos. Reikalavimą po 80c. valandų, tai yra 22 nuoš. daugiau. Teigė reikalavimą 8 valandų darbo dienos.

Strytkarių manadžerius pareiškė: "Toks pakėlimas reikėtų pridėti \$750,000 prie \$2,000,000 metinių algų. Kompanija nekuomet negali tokių reikalavimų išpildyti, o išpildžius negalėtų užsilaikyti."

Tai gi grėsia streikas.

KOOPERACIJŲ PASISEKIMU REIKALĖ.

Veiklė vieno mėnesio nepaėmė, kuriame negrįžti kuriam nors mieste kooperacija, rašo The United Consumer. Amerikos Kooperatyvų Sąjungos organas. Šitie kooperacijų griuvimai neša dvigubą nelaimę — pirma, žūva žmonių indėtiniai pinigai, antra, gal dar svarbesnis dalykas, žūva žmonių

pasitikejimas savo jėgomis ir kooperacijomis. Kooperacija yra tai tikras darbininkų išgalų išbandymas. Kooperacija yra moderniškas demokratiškas būdas aprūpinti savo medžiaginius reikalus. Kooperacija yra pagrindas naujo smūdo, kuris stovs prieš kapitalistinio surūdymo. Kapitalistai tai tol bus drūti ir neįveikiami kol darbininkai bus silpni kooperatyvame veikime, kol jų kooperacijos eis taip, kaip iki šiol. Steigimas ir išlikimas kooperacijų yra tikrausioji revoliucija — yra dėjimas pamatui naujai geresniam surūdymo ir gyvenimo kapitalistinio surūdymo. Kitiokie būdai griovimo kapitalistinio surūdymo yra bloginimas darbininkų padėties.

Kooperatyvų centras duoda patarimų. Tokiam reikalui reikia kreiptis adresu: Federated Co-operative Societies, 203 Converse Ave., E. St. Louis, III.

Prasideda Ilgesni Rudens-Žiemos Vakarai.

Daugumas mūsų brolių lietuvių darbininkų griebiasi mokslu, lanko vakarines mokyklas. Bet daug jų ir jokių mokyklų nelanko. Sėdi namieje arba kur prie stalelio su kazyrėmis. Tokiems patartumėm nusipirkti gerą knygą ir prie stalelio, vietoje kapiruoti, vietoje džiūvinti savo galvą be reikalo, skaityti balsiai gerą knygą.

Kad kiekvienas mūsų skaitytojų galėtų nusipirkti gero maisto savo protui, mes iš priežasies "paskelbto "D." vėjus duosime progos kiekvienam lietuviui įsigyti prieinama kaina sau gražią knygę.

Kiekvienas, (pradėjus lapkr. 1 d. 1923) metinis prenumeratorius užsimokėjęs iš karto savo prenumerata, turi teisės gauti iš "Darbininkų" skelbiamų knygų \$1.50 vertės. Ypatingai, kiekvienam naujam skaitytojui patartumėm įsigyti gražią ir Kristaus laikų aprašymą "BEN HUR." Ši knyga yra išverstas į visą beveik pasaulio kalbas. Yra tai didelės svarbos veikalas. Ji yra su pažaisiais apdarais ir kainuoja \$1.75. Bet kiekvienas senas ar naujas prenumeratorius prisijungęs už visus metus "Darbininkui" prenumerata, \$4.50, gaus tą knygą dovaną.

Jeigu kas nenorėtų tos vienos knygos, tai pasiūlome jos vietoje kitas dvi gražias apdarytas knygas: "DANGAUS KALIELIENĖ arba padavimai apie šv. Panelę" ir "TRYŠ KELEIVIAI: Krikščionis, žydas ir turkas. Šios dvi knygos kainuoja po \$1.00, bet užsimokėjusiam už du mėnesius mes duosime jas DOVANŲ VISAI DYKAI.

Dovanoms galima pasirinkti ir kitų knygų \$1.50 vertės iš mūsų katalogo. Taip gi maldaknygių, kurių kainos žiame mėnesyje bus žymiai sumažintos. Bus galima jas pirkti pigiau 25 nuoš.

Tai gi kiekvienas lietuvių darbininkas, turėtų pasinaudoti šia proga, pasistengti užsirašyti tris sykus savaitėje einanti krikščioniškoje dvasioje darbininkų laikraštyje ir ilgais žiemos vakarais penėti savo protą sveiku maistu.

Šis pasiūlymas apima visus tuos pavienius ar draugijas, kurie patys atsiųs "Darbininkui" pilnų visų metų \$4.50 prenumerata. Gi Bostone ir aplinkoje \$5.50.

Tai gi darba!

DARBININKAS

366 West Broadway,

South Boston, Mass.

Konferencija gali neįvykti

SUMANYMAS GALI GRIŪTI

WASHINGTON. — Suvienytų Valstijų vyriausybė galbūt atsisakys nuo sumanytos konferencijos iširti Vokietijos išgales mokėti reparacijas. Francija buvo pareiškus išlygas, kuriois sutinka tokioje konferencijoje dalyvauti. Tas išlygas priėmė ir Anglija ir Amerika. Bet Francija išnaudojo pareiškus naujas išlygas ir Ameriką valdžia išvyko ir ketina atsisesti nuo plenarujamos konferencijos.

GELBES VOKIETIJA.

WASHINGTON. — Iš Baltųjų Rūmų išėjo žinia, kad jei Vokietijoje ateinančią žiemą padidės badas ir skurdas, tai Amerika išties pagelbos ranką taip, kaip Rusijai kad padarė. Plenuoja pasiūlyti 50,000,000 bušelių kviečių, tačiau tai nebūtų visiškai dykai, o Berlio valdžia turėtų už tai užmokėti.

METĖ STREIKĄ.

DUBLIN. — Airijos politiniai kaliniai buvo paskelbę bado streiką. Tai 1,493 streikinkų nutarė streiką baigti ir pradėti valgyti.

SUMAZINO KARCIAMAS.

RYMAS. — Italijos valdžia išleido parėdymą, kuriuo karčiams ir sumažinamas perpus. Apiekuota, kad ant 1,000 gyventojų atseitų viena užėiga.

Krautuvės galės atsidaryti tik nuo 10 val. iš ryto šokiomis dienomis ir nuo 11 valandos šventėms. Užsidaityti turi 11 val. laikotarpyje nuo gegužio iki spalio ir 10 val. nuo lapkričio iki gegužio. Prieš tas valandas ir po jų nevalia vyti ir jokių svaigalų parduoti nei valgyklose, nei hoteluose, nei kitose viešose vietose.

NAUJAS DEPARTMENTAS.

WASHINGTON. — Valdžia plenuoja, perorganizuoti departmentus. Tuom rūpmis prez. Coolidge ir jo kabinetą. Smeikama, kad būsimi įsteigta nauja ministerija, kuri užsiims švietimo ir gerovės reikalais. Būvo manyta sujungti laivyno ir karo departmentus, bet tas planas atmetas.

Pernamios daromos, kad sumažint būdininkų skaičių ir tokiu būdu sumažinti valdžios išlaidas. Pasiūlymai bus paduoti kongresui. Dabarinis prohibicijos departamentas bus dabar ministeriai gal rezignuos pavesčius Teisingumo departamentui nepriimimo jų ptenitui.

NEGALESIANTI MOKĖTI.

PARYŽIUS. — Louis Loucheur, buvęs Francijos atsakytynio ministeris, pareiškė, kad Francija negalėsianti mokėti skolų Amerikai. Sakė, kad Ameriką turinti dabar arba vėliau turėsianti suprasti, kad skolų iš Francijos negali tikėtis. Amerika pasitūle Francijai mokėti skolas per 50 metų 3 nuoš. Tai jei pildytų, tai Francija turėtų mokėti per penkiasdešimt metų daug maž po \$200,000,000. Kad išgalėtų Francijai prisieiti savo armiją sumažinti ir tuos vyrus paleisti dirbti, turėtų liantis ginkluoti ir milijonus pilti ginklavimui Lenkijos, Rumunijos ir kitų savo talkininkų. O to padaryti Francija geruogi nenori.

Loucheur pareiškė, kad Francija ir Vokietijos gaus reparacijas negalėtų skolų Amerikai mokėti, nes reikėtų tuos pinigų ginklams gaminti ir savo armijai užlaikyti.

DAILĖS CENTRAS.

NEW YORK. — Iš Pragos atvyko žiniai rusas Aleksandras Archipenko įsteigti vienintėje pasaulyje moderniška dailės mokyklą. Archipenko yra garsiausias šių laikų skulptorius. Jis atvykęs pasakė:

"Europa suirus, ji serga. Amerika sveika. Ir jei dailė turi eiti pirmyn, tai ji tik Amerikoje tegali. New York yra Amerikos širdis ir čia turi būti Amerikos dailės renesansas, o ilgai New York turi tapti pasaulio dailės centru."

PARĖMĖ MAJORĄ.

ST. PAUL, Minn. — Gub. Preus buvo suspendavęs mėsoto majorą Esslingą ir klerką Burkirką. Dalykas atsidarė teismui. Tuo tarpu majoras ir klerka liko savo vietose. Tai teismas pagalios parėmė majorą ir klerką.

PABUGO RABINO.

NEW YORK. — Ku Klux Klan yra pasistatęs už tikslų kovoti prieš žydus. Tai žydi pakvietė Ku Klux Klano viršininką stoti su rabinu Wise ir dalyvauti. Ku Klux Klan pabijojo žydi rabino ir atsisakė stoti su juo.

ATMETĖ.

HAGA. — Holandijos parlamentas atmetė sumanytą statyti didelį laivynų kolonijoms agentūrai. Tą sumanytą buvo padavus valdžiai. Todel prohibicijos departamentas bus dabar ministeriai gal rezignuos pavesčius Teisingumo departamentui nepriimimo jų ptenitui.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

ZMOGUS — ŽVĖRIS

PERNARAVA, Kedainių apskritys. Rugsejo 24 d. Pernaravos bažnyčioje buvo atliktas Pelafavos kaimo jaunimas, sugrižęs iš bažnyčios, padarė vakarūškas, kuriose ne maža degtinės išgerta ir šokta. Vakaruškos įvyko šulinio Jurgio Arštikio namuose. To šulinio sūnus Andrius 23 m. vaikas, atitarnavęs savanoriu kariuomenėje, gretokai įkaušęs pradėjo kabintis prie kito vaikinio ir siekė jį peiliu nudurti. Bet tas jam nepavyko, nes atvykęs jo tėvas Jurgis Arštikis sudraudė jį. Tuomet Andrius puolė savo tėvą ir nudirė jį mirtinai. Pakviesta milicija, Andrius suėmė ir nugabeno kalėjimui.

SUGAUTA PLĖŠIKŲ BANDA.

VILKAVISKIS. Spausdėnomis 3-čios nuovados Bartininkų valsčiaus milicijai, po ilgo darbinimo ir sekimo pavyko suvesti ir įvairiose vietose sugauti organizuotą plėšikų ir vagių kuopą. Jie suimti net patys prisipažinę, kad daug plėšimų ir vagių yra padirę. Drauge pas juos rasta šaujamųjų ginklų, žiuronių, rankinių stangonių bei spygionių atidaryti, kontrabandos kelių įgauta spirito ir kit.

MARIAMPOLĖ. IX. 29. atvyko į Mariampolę šv. Tėvo pasiuntinys J. E. antvyskupas A. Čechlinis. 10:30 val. bažnytinė procesija, dalyvaujant katalikų organizacijoms ir grojant karo orkestrui, pasitiko Bažnyčios g-vėje tiek koplytėlę ir įlydėjo parapijos bažnyčiai. Per pamaldas pasakė susirinkusiems prakalbą ir suteikė Apaštališkąjį palaiminimą. Po pamaldų tėvų Marijonų vienuolyne atvykusį sveikino valdžios ir katalikiškųjų organizacijų atstovai ir dvasiškai. Žmonių bažnyčioje buvo susirinkęs nemažas būrys.

IX. 30 Mariampolės šaulių būrys šventė savo metinę šventę. 9 val. parapijos bažnyčioje, giedant Kauno šaulių chorui buvo pamaldas. 13 val. Laisvės aikštėje — paradas ir mankštytės. Mankštytės, tuomet omeny, tai, kad tik dvi savaitės mokinosi, atliko vidutiniškai. 20 val. realiosios gimnazijos salėje įvyko vakaras koncertas. Kauno šaulių choras, p. A. Vaitėnui diriguojant, padainavo apie 10 dainelių. Choras matyti išvairintas gerokai. Po dainų suvažiavo vieno veiksmo komedija "Kurčias žentas."

Mariampolės mokytojų seminarijoje dabar yra 99 bern. ir 104 mergaitės. Atidarytas ir IV kursas. Prie I ir II kursų veiklia lygiagrečių klasių. Jaunesnioji rengiamoji klasė pamaikinta ir vyresnioji rengiamoji klasė šitiekai veiks keturi kursai.

Šių vasarą prie šios seminarijos buvo suorganizuoti vasaros pedagoginiai kursai, kuriuose priėmė 88 mokytojų padėjėjų. Šiuose kursuose buvo dėstoma apie specialinių pedagoginių dalykų. Tuo tarpu kursas lankė 4 haigę gimnazistai.

VILKAVISKIS. Sekmadieną, rugsejo 30 d. 14 val. Kark-Centro Valdyba taria viešius

KATALIKŲ PASAULIS

KATALIKAI BE KUNIGŲ

1865 m. po 225 metų nuo krikščionių persekiojimo Japonijoje, buvo atrasta keli tiksliai japonų katalikai, kuriuos nurodo Sr. Pranciškus Ksavierai, išlaikė savo katalikų būdams be bažnyčių, be kunigų ir be viešų pamaldų. Dabar Japonijoje yra arti 100,000 katalikų, kurie savo melnime šaukiasi pasaulio katalikų pgehos.

ZUVO KUNIGAS.

FALL RIVER, Mass. — Ku Alfred Coulombe iš Westport bevažiudamas automobiliu po užmūstas, kuomet jo automobilas susikūlė su trok. Antras su juo važiuojęs kunigas buvo sužeistas.

KIEKVIEŲ PARAPIJŲ

DUBLIN. — Katalikų Tiesos Dr-jos valdyba skelbia, kaip per metus apyvartos turėj buferai, kioskai ir šerpyklos bus išnuomojama iš varžytinų. Be to nuomininkai būtinai turės mokėti lietuvių ir vokiečių kalbas.

L. D. K. S.

CONNECTICUT L. D. K. S. APSKRIČIO

suraziavimas įvykęs Ansonia spalio 28 d. daug žada pasidaryti organizacijos labui. Suraziavimo apas buvo draugiškas ir gyvas. Visi delegatai dalyvavo dienotvarkės diskusijose ir reikė išsitingas nuomonės. \$100 L. D. K. S. bonų nutarė pervesiti į L. D. K. S. šėrus ir pirkti jų dar už \$100.00. Delegatai giliai susidomėjo Centro Valdybos pranešimu apie L. D. K. S. vėjų ir namų parą daviną. Nutarė daryti grandiozios pradžios "generale mobilizaciją" visoje Amer. valstybėje; kviesiti porai savaičių Centro pirmininką ir visose kolonijose rengti vakarus, platinoti "D-ką" primasinti naujų narių ir kurti naują L. D. K. S. kuopą.

HARTFORD, CONN.

Spalio 29 d. čia kalbėjo kun. Saurasaitis ir K. Pakštis; kalbos sukėlė apie blaivybę bei suvaldymą. Žmonių susirinko apie 100. L. D. K. S. Centro pirmininkas neisikentė nepriimti ir apie darbininkų klausimą bei "D-ką" padėti. Gale visų kalbų atsirado norintys "D-ką" paremti ir jie jam sumokavo \$0.35. Po \$1.00 davė A. Kešlis, V. Ambrazas, Z. Kavaliauskas ir A. Gužinskas. Kark-Centro Valdyba taria viešius

PRASAU ATITAISYTI.

Del neapsisprendimo zecerų staciųjų mano referatų "Mūsų Socialiai Uždaviniai" (žūrėti "Darb." 107 No.) buvo praleisti net keli to referato sakiniai. Po žodžių "Tasai socialiai i dekas, syki pamylėtas ir pasi savintas, pagylinas, pakels i sustiprins kitus mūsų idealus k. a. tikybinus, tautinius ir e konominiai-politinius." — praleistas šis ištisas posmas:

"Mūsų tikėjimas: to socija lo idealo sustiprintas, išau naujo inkvėpinto ir naujo moralio pajėgų. Jisai pataps labiau gyvu ir praktišku. Soci jalis idealas pridės prie tikėjimo gerias darbas ir tokiu būdu papildys jį ir apvaisins."

Dar viena spaudos klaida atitaisyti. Apie pabaigą iš spausdinta: "mes galime padėti gaminti karus ir socialias revoliucijas ir ruošti mūši pasaulio civilizacijai."

Lygiai tas pats klaidas pasitęgiau ir "Garsė". Spėjau kad ir "Drauge" tos patios klaidos įvyko, nes ten pirmausia referatas buvo surinktas "Drauge" ir "Garsė" bū jau labai dekingas. Jeigu ir jį tas spaudos klaidas atitaisyti.

Kun. F. Kemėsis

(THE WORKER)
Published every TUESDAY, THURSDAY and SATURDAY
by
SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
"Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."
"Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918."
SUBSCRIPTION RATES:
Yearly \$1.50
Boston and suburbs \$5.50
Foreign countries yearly \$5.50

Kultūrinis Tautų Bendravimas

Kiekviena tauta turi daugiau ar mažiau savų tautinių bruožų, kurie paįmami jos veidui, originalumą, jos kultūrinės formos savystovumą. Žymiausias ir gražiausias tautybės bruožas — jo tautinė kalba, jo dainos ir literatūra. Be to, tautybės bruožai yra daugiau ar mažiau skirtingose: architektūroje, skulptūroje, piešinyje ir k. k. Meno bei socialio gyvenimo srityse. Tad yra tautinė kalba, tautinė muzika ir menas, tautiniai gyvenimo papročiai, tik nėra tautinio mokslo ir tautinių religijos dogmų. Nuo kiekvieno protautant, jų ir būti negali, nes tiesios prasmės ir turinys yra bendri visoms tautoms.

Visame pasaulyje eina aštrus kovas dėl kultūrinių formų išaiškinimo, ūgdymo, kitaip tariant: dėl tautybės. Kiekviena susipratusi tauta stengiasi ūgdyti (auginti) originaliausių savos kultūros formų, kad tuomet pažymėtų savo savystovumą ir visą žmoniją papuošus, pajavintus skirtingais žmoniškumo perlais. Norintieji savo tautybę didesniais skaitmenais išlaikyti tankiausia izoliuojasi, t. y. atsiskiria nuo kitų kaimyninių tautų: savon kalbon neima svetimų žodžių, neseka svetimo meno formų nei svetimų gyvenimo papročių.

Ekonominiai ir politiniai tautos šiais laikais taip susipynė, kad net didžiosios tautos šiandien negali izoliuotai gyventi, neatsižvelgdamos į kitų tautų reikalus. Juk net tokioms galingoms valstybėms, kaip Amerika, Anglija, Prancija ir Japonija nėra nei ekonominiai, nei politiniai visiškai (absoliučiai) nepriklausomos. Ir jos yra priverstos naudotis svetima medaga savo išdirbimams, svetima pagalba politinėse ar karinėse rūgtyne. Bendri ekonominiai bei politiniai reikalai suveda tautas pažinti ir verčia jas net kultūrinėje srityje bendrauti, artintis, nutrinti tautos tautinius skirtumus. Be to, beveik visi žmonės nėra dar pasilikuosę nuo stambios silpnybės, kuri labai artina juos beždžionės giminytėn, t. y. nuo beždžionavių.

REZIDŽIONAVIMAS ARBA PAMEGŽDŽIONIMO
noras labai palengvino Vilniaus sulenkėjimą. Tilžės ir Klaipėdos suvokietėjimą, o dabar smarkiai eđa, angliuoja pusę milijono lietuvių-amerikiečių. Ir šita angliacija (kuria daugelis klaidingai „amerikanizacija“ vadina) sumažinsime tik tuomet, kai labai apsisiviesime, dydį žmoniškumą savy užauginsim, tapsim sau žmonėmis. Situom-gi žmoniškumo keliu galės eiti tik drąsiausieji žmonės; bailiams ir vištagalviams vis bus nesmaga lietuviškai kalbėti, savu originaliu gyvenimu džiaugties; bailiai visųomet bijos prietaringos ir tamsios gatvės ūpo ir neva nusistatymo. Mums čia rūpi drąsūs, galvojantys darbininkų elementas. Tik su jais tesusikalbėsime...

Šiom tarpu nekalbėsime, kiek tautinės kultūros izoliacija yra naudinga ar blėdinga. Pabriesime tik tai, kad visiška kultūrinė izoliacija šiais laikais nebegalima. Todėl prieinama kalbėti apie kultūrinį bendravimą taikomą mūsų tautos reikalams. Kaimynystė visomet sudaro kultūriniam bendravimui palankių sąlygų. Todėl Lietuvos kultūroje ir randame prigijusių ar dar nepriėjusių lenkiškų, vokiškų ir rusiškų bruožų, kurie užkopa lietuviškojo veido savytumą (originalumą) ir kultūriniai artina mus prie mūsų kaimynų. Šitas susitarinimas nebūtu dar tiek pavojingas, jeigu jis pasireikštų abejose pusėse ir jeigu ne kaimynų keistas argumentavimas. Mat lenkai, pramokinę lenkiškai kalbėti Lietuvos bajorus ir miestėlus, sako kad Lietuva lenkiškos kultūros kraštas, todėl ir turi lenkam priklausyti. Panašiai argumentuoja ir rusai su vokiečiais. Kai Klaipėdos kraštas tapo atskelas nuo Vokietijos, tai ir demokratizingi vokiečių dalis bajorai pyko, kad girdi vokiškos kultūros kraštas atskirtas nuo Vokietijos ir glaudžiamas prie „svetimos“ Lietuvos. Placiai nekalbėdami, prieisime prie išvados, kad kultūrinis bendravimas SU KAIMYNAIS yra labai pavojingas ir brangiai mums kainuoja. Šiandien jau kovoja prie lenkų ir rusų kalbų bei papročių įtaką lietuvių tarpe. Tik užtylima vokiečių kalbos bei kultūros lėtas įsigalėjimas Lietuvoje. Dėl susidėjusių laikinių aplinkybių (nors nelabai svarbių), tik vienai vokiečių kalbai teduota priverstinis kalbos privilegija Lietuvos gimnazijose, mūsų užsieninės studentijos apie 90 nuošimčių mokiniams vokiškose universituose, vokiečių žmonės ir kapitalas auga ir stiprinasi. Jei šitam vokiečių žmonių nestatysime jokio sąmoningo pasipriešinimo, tai po kelių dešimtų metų vokiška įtaka Lietuvoje tiek sustvirtės, kad

Ko-operacijos keliu

MŪSŲ DVEJOPAS INTERNACIONALAS

Viešnį svarbiausį ir reikalingiausį internacionalą (tarptautinį susivienijimą) įsteigė mūsų Isganytojas. Tai Katalikų Bažnyčia, prie kurios mes turime laimę priklausyti. Tasai internacionalas buvo įsteigtas tam, kad padėti žmonėms atsiekti savo vyriausį tikslą — susivienijimą po mirties su savo Su-tvertuoju.

Bet kūnas — tai mūsų dūšios namai, jos brolis ir draugas, ir, kol čia gyvename, jo reikalai beveik lygiai svarbūs yra, kaip ir dūšios, juo labiau, kad kūnas yra vyriausias mūsų sielos pagėbūninkas ir įrankis ir, kaip žinome, sveikame kūne — sveika ir siela randasi.

Kad kūno reikalus tinkamai aprūpinti, kad visiems pakankamai duonos kasdienės turėti, žmonės irgi turi visi veikti sutartinai, turi eiti ir tuo reikalu prie internacionalo. Kristus neįsteigė to antrojo internacionalo, tik davė aiškiai suprasti, kad jįsai reikalingas. Jisai paliko tai padaryti patiems žmonėms. Žmonės tai reikalą mato ir supranta; bet tik per vargus ir skausmus jie patiria, kaip geriausia ta internacionalą sukūrus.

Mėgimo tai daryti kapitalizmo vada ir šulai: sukūrė Tautų Sąjungą. Niekas gero iš to mėginimo neišėjo. Nes toji sąjunga neįstengia apvaldyti širdžių turtuolių, kurie šiandien valdo šalis, kontroliuoja jų gyvenimą ir

net pačią Tautų Sąjungą. Tie įvairių šalių turtuoliai nemoka susitaikinti tarp savės, nepasidalina niekaip žemes turtais.

Eina ir kitas mėginimas — tas jau iš apačios, iš pusės darbo ir vargo žmonių. Ko-operacijos keliu eidami darbo žmonės nusprendė nebeturėti daugiau savo uždarbiais turtuolių, o auginti savo kooperatyvų kapitalą, su kurio pagalba aprūpinti visus savo pragyvenimo reikalus. 30 metų atgal jie inkstė savo kooperacijos internacionalą. Tai darbo ir broliškos vienybės internacionalas. Metai po metų išpa-laujami tasai internacionalas auga ir plečiasi. Apie 40 milijonų darbo žmonių, įvairių tautų, šalių ir tikėjimų — jau prisidėjo prie to internacionalo. Daug milijonų, ir jau net milijardų kapitalo darbo žmonių sutaupe. Internaci-jonala veda įmintniausieji darbo žmonių atstovai. Vis naujas veikimo sritis tapaujai internacionalas apima. Tarptautinė prekyba, tarptautinis bankas, tarptautinė apdranda, tarptautinė taika — karų panaikinimas — štai šių dienų didieji rūpesniai Kooperacijos Internacionalo.

Lietuvių tauta — nedidelė. Bet kooperacijos rate ir mes viegnį stipiną sudarome. Ir mes galime prisidėti prie tautų brolybės sudarymo, prie taikos, ramybės ir gerbūvio užviešpatavimo.

Amerikos Kooperatyvų Sąjunga ("The Co-operative League of America, 167 W.

12-th St., New York City) yra narė Tarptautinio Ko-operacijos Susivienijimo (International Co-operative Alliance 4, Great Smith Str., Westminster, London, S. W. 1). Mūsų L. D. K. S. yra narė Amerikos Kooperatyvų Sąjungos. Tad ir mes per tą sąjungą prigulime prie Kooperacijos Internacionalo. Esame po to internacionalo vėliava. Eilame išvien su 40,000,000 visų šalių kooperatorių. Neatsilikime nuo jų. Būkime tarp pirmųjų. Sustiprinkime savo lietuvišką kooperacijos tvirtovę — L. D. K. S. Ruoškos mės žadinti iš miego savo brolių ir seserų — lietuvių darbininkų. Anot generolo Smits'o — Dievo armija žengia pirmyn. Ir mes jos eilėje. Broliai ir sesers — visi į brolišką vienybę.

Uosis.

MARGUMYNAI

Kaimas, spalio 2 d. Seimas šiam posėdyje svarstė trečią skaitymą "Žemės mokesnio įstatymo" projekta. Ekonominis Komitetas siūlo toki mokesnį:

I rūšies hektaras — 8 litai, II rūš. ha. — 6 lit., III rūš. ha. — 4 lit., ir IV rūš. ha. — 2 lit.

Už šio mokesnio sumažinimą sto-ti Ukainių Sąjunga ir Valstiečių Liaudininkai. Darbo Federacija ir krikšč. dem. valstybinis žvilgsnis palaiko vyriausybės projektą.

Prie tos progos atstovas ponas Gvildieš, palaikydama vyriausybės siūlymą, išaiškina Mot. Katalikų Dr. J. J. Jankauskas, kuris atsidarant susirinkimą atkalbėjo, kad mokykla labai reikalinga rimtos pašalpos.

Vadinas, socialistų agitacija prieš kun. Krupavičių neturi jokio pagrindo, nes pašalpa buvo skirta taip svarbiai moterų ūkio kultūrai kelti, o ne pašaliniam moterų dės tikslams. Pravartu priminti, kad Karmelavos Ž. U. Mergaičių mokykla yra geriausia šios rūšies įstaiga Lietuvoje. Jo sklojimas su jais buvo pernai sudegęs. Tad mokykla labai reikalinga rimtos pašalpos.

BOBINČIUJE

Kai "D. kas" svarsto galimybes gerų Lietuvos santykių su Prancija ir Čekoslovakija, tai "Naujieji" surinka "geval" kad nenusmaugtume Vokietijos. Paskiau "N. nos" kalba apie bobinčių ir kalbina "D. kas" ton "brostvon" prisirašyti. Bet ką-gi darysi, kad "D. ko" kitoks skonis. Mat šiais sunkiais laikais bobinčių prisirinko aukštų svečių, pūtkios publikos; kaizeris Vilius II, Rusijos carų gimines, garsūs generolai, ocharnka, stražninkai ir kitos garsenybės. Prie jų neįskentė ir "N. nos" neprisiidėjusios: matyt jos gerai moka bobinčiams giesmes, žino kaip laisūnus kepti, kortomis lošti, iš radkos spėti ir lazdomis muštis. Šių mokslų "D. kas" nesimokino, todėl ir negalės "aristokratiškai" bobinčiams priklausyti bei "Nau" rekomendacijomis pasinaudoti.

BE REIKALO PRADŽIUGO.

Amžinas, neturintis "Keleivis" šiek tiek sustarmino, kai perskaitė "D. ke" (Straipsniai "Religija Lietuvoje") kad ir laisvamanių žmoniškų esą. Mat Lietuvos laisvamaniška valdžia katalikybės nesmaugia. Šita dorybė "Keleivis" ir sau taikina, tik bėda — ne to numerio — lietuviškiems laisvamaniams ši dorybė visai nepatinka. "Keleivis" išvadžioja, kad lietuvių laisvamaniška katalikybės nepasiekianti delyta, kad lietuvių kunigai nesikiša politikon. Oled, kad Lietuvos kunigai taip darytu, tai jiems būtų atmokama laisvų salku. Gi "D. ke" buvo pasakyta, kad Lietuvos valdžios mokyklose yra katalikų tikyba, kunigai gauna žemės, vyksta ir kaptulai mokama valdžios algos. Iš

gerų įnešimų del gerovės organizacijoms. Apie trečią valandą visai netikėtai pasirodė tarpe mūsų gerb. centro pirmininkas Dr. Pakštas, kuris buvo sutiktas delyn plojimu. Taip-gi Dr. Pakštas prakalbėjo į atstovus, linkėdamas ir sveikindamas visas suvažiavusias darbuotis delys organizacijas. Atsilankymais Dr. Pakšto daug pagelbėjo svarstytyuose svarbesnių dalykų, nes jis greitai paaiškino visiemis gerai suprantamai ir aiškiai. Taip-gi buvo duota keleto paklausimų kas kauri būrė neaiškų. Tai tuoj atsakė, kuo buvo visi pilnai patenkinti. Taip-gi negaliu užlyti nepažymėjęs kelių svarbių nutarimų.

Pirmiausia nutarta permaitinti namo boną ant šerų, kuris vertas \$100.00, nutarė da pirkti šerų už \$100.00 ir paskolino centrui \$100.00. Toliau tai buvo da vienas didelis ir gana svarbus sutarimas, kuris reikalauja daug darbo ir pasisventinimo, nuo visų kuoju ir nuo kiekvieno nario, tai yra nutarta rengti maršrutą prakalbų gerbiamam Dr. Pakšto gruodžio pradžioje. Tai-gi gerbiamieji, sūkuriskine ir darbuokinė, kad šis maršrutas nusisektų kogeraišaus. Nepaminėskime, val po pietų. Susirinkus į salę ir užėmus valdžiai vietą gerb. apskrities pirmininkas V. Bylinskas sveikino delegatus linkėdamas geriausių pasisekimų svarstyme reikalų mūsų garbingos organizacijos, taip-gi atsilankė vietinis klebonas J. Jankauskas, kuris atsidarant susirinkimą atkalbėjo, kad mokykla labai reikalinga rimtos pašalpos.

SUVAŽIAVIMAS PAVYKO

L. D. K. S. Conn. apskrities suvažiavimas įvyko spalio 28 d., 1923 m. šv. Antano parapijos salėje, Ansonia, Conn. 1:30 val. po pietų. Susirinkus į salę ir užėmus valdžiai vietą gerb. apskrities pirmininkas V. Bylinskas sveikino delegatus linkėdamas geriausių pasisekimų svarstyme reikalų mūsų garbingos organizacijos, taip-gi atsilankė vietinis klebonas J. Jankauskas, kuris atsidarant susirinkimą atkalbėjo, kad mokykla labai reikalinga rimtos pašalpos.

Toliau prasidėjo peržiūrėjimas mandaty. Iš mandaty pasirodė, kad šešios kuopos pilsuintė savo atstovus: 3-ta kp. Waterbury, Ct. prisuntė 4 atstovus, 6-ta kp. Hartford, Ct. prisuntė 2 atstovus, 28 kp. New Haven, Ct. — 1 atst., 28 kp. Bridgeport, Ct. — 2 atst., 36-ta kp. New Britain, Ct. — 3 atst., 43-čia kp. Ansonia, Conn. — 1 atst.; taip-gi buvo du svečių, vietiniai. Žiūrint į skaičių atstovų, atrodė mažas būrelis, bet visi atvažiavo pilni energijos ir pasirengę darbuotis del mūsų garbingos organizacijos. Taip-gi ir kuopos išleislaunos įdava toliau.

Reporteris.

SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON PER

The Bridgeville Trust Co. Bridgeville, Pa.

NES TEN RASITE TEISINGĄ IR PIGIAUSI PATARNAVIMĄ.

Kurio dar neturite jų blankų ir suvis užuominos. kainos siuntimo, arba kurio norite parsikviest iš Lietuvos gimines, rasykite tuojau pas juos, o būsite užganedinti.

Adresuokite šitaip:

THE BRIDGEVILLE TRUST COMPANY
BRIDGEVILLE, PA.

